

Ese de dóne ori in septemana:
Joi-a si Domineo'a.

Pretiulu de prenumeratiune:

pre annu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de annu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de annu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre annu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de annu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „*Lumina*“ in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se anticipa.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Despre cauzele adunariloru bisericesci.

(Finea.)

Escanduse in Afric'a eresulu *Pelagianiloru*, se incepura si unele frecari intre eppii Africeii, si intre eppulu Romei *Zosimu*, cáci intr'o cauza a pretinsu acest'a, ca caus'a aceea se i se substérna lui spre decidere ca apelata. Africanii din inceputu se indoiéu, ce sè faca? cà n'au vrutu sè causedie frecari; insa dindata ce eppulu Romei pretiusa, ca pe bas'a decisiunei sinodale din *Sardic'a*, pre carea a numit'o elu *niceana*, (Can. 4.) toti eppii au sè substérna lui cauzele apelate, si asia cà elu e mai presusu decâtu toti eppii, — se adunà sinodulu mare in Cartagen'a in a. 419, si aci a decisu santii parinti, cà ei se tienu de decisiunile niceane, cà actele, la care se provóca eppulu Romei, nu sunt gemine; cà pap'a Romei n'are nimica a se amestecá in Afric'a; si cà densulu nu póte fi mai tare insufletitu de spiritulu santu, decâtu intregulu sinodu eppalu. — Eppulu Cartagenei se chiemá si Papa.

In Cartagen'a s'au tienutu inéa sub timpulu persecutiuniloru, nainte de adunarea prima niceana, trei adunari locale in caus'a botezului ereticiloru, si adeca: in a. 255, apoi 258, si a treia éراسi in a. 258, pentru-cà Stefanu pap'a Romei n'a voitu se precunósca decisiunile aceluorú dóne adunari din a. 255. si 258.

Totu in Cartagen'a, dupa incetarea persecutiuniloru s'au mai tienutu adunari bisericesci; si adeca: in a. 348 sub pap'a Cartagenei *Gratu*, candu imperatulu Constans a trimisu pre cutare Pavelu si Macariu in Afric'a, ca prin impartirea donuriloru, celoru ce au seracitu prin persecutiunile Donatistiloru, sè alinedie spiritele celoru asupriti, ce au si succesu; apoi in a. 390 sub *Genetliu*, unde s'au adusu 13 canóne, care tóte s'au aprobatu prin adunarea generala din Cartagen'a in a. 419; in a. 397, unde s'au adusu 50 de canóne, care completau cele 33 de canóne aduse in a. 393 in Iponi'a, pre care le a falsificatu Dionisiu celu micu; apoi in a. 401, 407 si in 419 in contra lui Pelagiu, Celestinu si Donatu.

Pelagiu invetiá urmatórele: 1. Adamu s'a creatu ca moritoriu, carele séu cà ar fi pecatuitu, séu cà nu, a trebuitu se móra. Pecatulu lui l'a vatamatu numai pre elu, si nu si pre totu némulu omenescu. 3. Pruncii decurendu nascuti se afla in aceea stare, in care s'a aflu Adamu nainte de pecatu. 4. Cumcá nici pentru pecatulu lui Adamu va muri totu némulu omenescu; dar nici prin invierea lui Cristosu va inviá. 5. Pruncii, de si nu s'ar botezá, vor avé vietia eterna. 6. Cei avuti, ma de si ar face bine, nu potu fi partasi imperatiei lui Ddieu. 7. Ajutorulu lui Ddieu nu se impartasiesce la fiesce care actu, ci stà in liber'a voia a face bine séu reu. 8. Ajutorulu lui Ddieu ni se dà dreptu meritele nóstre. 9. Fiii lui Ddieu se potu chiemá numai aceia, carii sunt fora totu pecatulu. 10. Déca

are cineva lipsa de ajutorulu lui Ddieu, atunci n'are voia libera; fiindu-cà in liber'a voia a fiesce caruia stà a face séu a nu face ceva. 11. Invingerea nóstra nu e priu ajutorulu lui Ddieu, ci din liber'a nóstra voia. 12. Iertarea pecatelor nu se dà celoru ce se pocaescu dreptu grati'a si indurarea lui Ddieu, ci dreptu meritele si lucrarea aceluorú, carii prin pocaintia vor fi demu de indurare. — Totu de aceste principii a fostu si *Celestinu*.

Donatu celu mare, si partisanii sei: Donatistii, din rancóre, cà n'a incaputu *Donatu* de eppu in Cartagen'a, a scoditu unu eresu nou: cà biserica prin aceea, cà *tolerédia pre cei pecatosi, a incetatu a fi cea adeverata*, si asia, cà toti cei consecrati si botezati prin eppii si preotii cutarei tolerante biserici, au de nou a se consecrá, séu a se botezá. — Eresulu Donatistiloru a inceputu in a. 311, si a duratu pana in a. 428, candu se ocupá Afric'a de catra Vandalii ariani. — Donatistii in furi'a sa in contr'a ortodocsiloru intrebuintiau si pre fanaticii *cercutori*, carii spernendu totu lucrulu negau si proprietatea averii, traieu numai din cersitura, si se obtrudéu spre torturare; inse de multe ori agredau pe drumuri pre cei ortodocsi, ba ii incungiurau si in locuinti'a lor, ii despoiau de averile lor, si bisericele lor le predau Donatistiloru. — Biserica ortodocsa, ca nepoftitóre de sange, din inceputu a pasitu numai in modu linu, si cu crutiare in contra Donatistiloru; insa dupa ce escesele lor au trecutú tóta mesur'a, au trebuitu sè se intrepuna insusi imperatii Romei: Valentinianu I si Gratianu, si a pune capetu foradelegiloru lor.

Origenu, celu mai neobositu scrietoriu bisericescu, *Didimu* si *Evagriu*, invetiau: cà sufletele omenesci sunt mai nainte de trupuri; cà sufletele dupa mórtea trupului intra in altu trupu; cà tortur'a iadului are capetu; cà dracii éra voru capatá harulu angerescu; cà sufletele voru inviá fora trupuri; cà cerestile trupuri au suflete. — Invetiatur'a acést'a s'a anatemisatu prin adunarea Vecumenica in Constantinopolea.

Serghiu, *Piru*, *Pavelu*, si *Petru* patriarsii Constantino-polei, *Onoriu*, pap'a Romei, *Ciru* a Alesandriei, *Teodoru* din Fanaru, *Macariu* a Antiochiei, *Stefanu* invetiachelulu acestuia, si *Policronu* nebunulu, invetiau in Cristosu a fi numai o voia si o lucrare. — Pre acestia ii-au afurisitu adunarea VI ecumenica din Trul'a. — Despre pap'a *Onoriu*, de si apusenii 'lu apara a nu fi fostu ereticu, au precunoscutu insusi papii Romei: *Leonu*, *Adrianu* si *Agatonu* in scrisórea catra imperatulu Pogonatu. Acuma vine intrebarea: cà cine a fostu infalibilu? *Onoriu*, carele invetiá intr'unu modu, séu papii: *Leonu*, *Adrianu* si *Agatonu*? — Facenduse vorb'a despre infalibilitatea papei dela Rom'a, trebue insemnata procedur'a sinodului cartagenu. Pre cutare *Apiariu*, presviterulu din episcopatulul Sichiei in Afric'a, dreptu mai multe culpe sinodulu cartagenu l'a escomunicatu; insa papii: *Zosimu* si *Celestinu*, voindu asi atribuí o prerogativa peste toti eppii, n'a

cercatu culp'a lui Apiariu, ci s'a cuminecatu cu elu. Apiariu pe urma a precunoscutu facutele incriminari, dupa cum se vede din epistoli'a a II. a Sinodului cartagenu catra pap'a Celestinu din Rom'a; asia dara precum Zosimu asia si Celestinu au fostu falibili.

Luptatorii in contr'a icónelor: *Anastasiu, Constantinu si Nichit'a*, si aseclii lor, carii nu numai cà nu sarutau icónele, si nu se inchinau lor, ci inca le numiau *idoli*, le ardéu, le càlcuau, le taraiéu pe drumuri, si in totu modulu le batjocoréu, s'au afurisitu prin adunarea VII ecumenica unde s'a decisu: cà prècum icón'a lui Cristosu (Zugravita cu vapsele, séu cu mozaicu, séu cu alta materia, asediata cu arta pe santele vase, in biserica, pe vestminte, pe paretii, pe scanduri, in casa si pe càii), si a procuratei Nascătoare de Ddieu, asia si a onoratorilor angeri, si a tuturor santiloru, se se inaltie, si se se onoredie.

Meletiu Dregheciu,
Prot. Thimisiorii.

Despre morburile albinelor.

I.

Muced'a séu cium'a.

(*Mycosis, Faulbrut, Brutpest, Ragály.*)

Sub acestu nume aflamu celu mai periculosu morbu epidemicu pentru albine, pre care renumitul stupariu Dr. Dzierzon lu-numesce „reulu relelor“ ér noi romanii de dupa putrediuinea ce ni se arata in faguri in form'a unei mucediei lu-potemu numi: „muced'a“ séu cium'a clocituri.

Din literatur'a stuparitului scimu cumca muced'a a fostu cunoscuta in seclii mai vechi, n'a grasatu in sa in asia mare mesura ca in timpulu nostru si mai cu séma in partile Germaniei.

Cea mai mare ocupatiune a stupariloru de astadi este a cercá urdirea acestui reu si a aflá medilócele spre sterpirea lui. Dorere in sa cà pré multi semi-stupari *) voindu a trece de barbati-iscusiti scriu câte-tóte, bune-rele, practice si nepractice, fora ca se fia studiatu caus'a reului pre deplinu, éra redactorii foilor de specialitate — cu pucina esceptiune — ómeni necunoscatori de lucru, tóte nebuniile relativu la acestu morbu scrise — nu numai cà le publica, ci inca le mai si recomanda; prin ce apoi stuparii incepatori vinu in confusiune si adese ori se servescu chiar de medilócele contrarie, si asia reulu din anu in anu totu se mai latiesce, pana candu apoi nici cele mai recomandabile medilóce nu li mai potu folosi nimica.

Numerulu celoru mai esperti apicultorilorationali in provinciile germane, franceze si italiene carii se ocupa cu esaminarea „mucedei“ este fòrte mare, si ar' fi de pri-sosu a insirá parerile tuturor'a, pentru-cà multe pareri de aloru s'au combatutu si reprobatu deja din partea publiculu stupariu prin foile germane de specialitate, precum si in adunarile generali a asociatiunei de apicultura din Austro-germani'a in Kiel, si Salisburgi'a mai decurendu ténute. — Me voiu ocupá dara mai cu séma cu teoriile unoru pucini, cari mi se pare a fi aflatu pana acum mai multa partinire la publiculu apicultorulu, si pre cari le-am aflatu mai potrivite pentru partile locuite de romani.

1. *Lambrecht*, chemicu si stupariu in Vornum, in Anover'a, dice: cà mórtea clocituri in numeru mare provine dela nutirea vermutiloru cu poline (pastura, prafu de flori, malaiu) stricate si purcese in fermentatiune, deci considera morbulu de contagiosu in sa curabilu.

2. *Dr. Preusz*, consiliariu de medicina si stupariu in Dürschau in Borusi'a, a aflatu: cà caus'a mucedei provine

dela infectarea aerulu din afara prin nisce bureti microscopici (*microoccus, mixotrichum chartarum*). Acesti micrococi se inultiescu in aeru in numeru fòrte mare, se misica continuu in-aeru, ataca si corpuri tari si se localisédia in acele parti a corpuriloru unde-si afla conditiunile favorabili pentru desvòltarea lor, si anume: unde afla un'a temperatura si umediéla mai mare. Acesti micrococi intrandu cu aerulu in cosnitia, mai antaiu ataca pelcuti'a tenera (epidermis) a prasilei ne acuperite, pre acést'a o nimicescu si imultiendu-se in modu prodigiosu trecu si la prasil'a acoperita si molipsescu totu stupulu. Dr. Preusz considera muced'a de fòrte periculósa, in sa curabila; dice cà déca albinele dela unu stupu molipsitu se vor mutá in o cosnitia sanetósa si li se vor dá faguri sanetosi, stupulu este vindecatu. Éra cosnitiele infectate cu muced'a se potu curati si desinfectiuná cu chlor-kalk.

3. *Fischer*, profesoru de comerci in Kissingen in Bavari'a, afla: cà caus'a reului provine din lips'a de nutre-mentu, si muced'a se nasce mai cu séma vér'a candu regin'a oue pré multu, ér albinele din lips'a nutrementulu nu potu provedé vermutii cu nutre-mentu d'ajunsu. Considera morbulu de epidemicu in sa curabilu.

4. *Dr. Dzierzon*, preotu in Karlsmark, in Silesi'a borusiana, afirma prin probele facute cumca regin'a si albinele perfecte nu se molipsescu de „muced'a“ deci se potu elocá in alta cosnitia cu faguri sanetosi in form'a unui roi, prin aceea in sa nu se intielege cumca stupulu este vindecatu, pentru-cà desi a scapatu regin'a si albinele de cuibulu celu imputitu a microcociloru, totusi edificiulu remasu este numai o ruina, éra poporulu (albinele) unei cosnitia fora edificiu (faguri) nu este stupu ci numai roi. Dzierzon nu pòte partini parerea lui Lambrecht, pentru-cà: déca caus'a reului ar fi polinele stricate si purcese in fermentatiune (dospire, acriciune) atunci mai cà nu am mai avea stupi, pentru-cà mai in totu-anulu in fia care stupu se afla poline stricate, pre care in sa albinele nu le consuma ci le lapeda afara.

Nu pòte partini nici afirmatiunea lui Dr. Preusz cà: déca micrococii s'ar nasce in aerulu din afara atunci acestu aeru ar strebate in toti stupii unei comune de odata si cium'a s'ar latí cu ventulu preste tóta faci'a pamentulu. Dice: cumca micrococii nu sunt inceputulu reului, ci numai urmarea si produsele cadavrelor din clocitura si se potu latí numai prin contagiositate, ér adevérat'a causa prin carea se nasce mórtea clocituri este pana acú acoperita cu velulu nesciintiei.

Teori'a lui Fischer o combate mai cu séma prin urmátóriele: a) Instinctulu albinelor este atátu de desvòltatu, in càtu ele nu suferu nici o desproportiune in republic'a lor, prin urmare nici intre prasil'a si puterea lor de nutre-mentu. Albinele, candu se cam finesce nutre-mentulu la campu, de locu marginescu si punerea óelor, b) s'a petrecutu numeróse casuri, candu si in anii cei mai buni si manosi s'a escatu muced'a, precandu érasí dip contra in anii rei nu.

5. *Locher*, docinte in Sigmaringen Hohenczolern, se vaiera cà de diece ani intregi se lupta contr'a mucedei, fora se fia aflatu vre unu medilocu spre a se scapá de ea. Arata cumca a intrebuintiatu tóte medilócele si adeca: a elocatu regin'a si albinele stupulu infectatu in alta cosnitia curata de muced'a, le-a datu faguri nuoi si sanetosi, locuintiele vechi, ramele si recuisitele le-a desinfectonatu, stupari'a a mutat'o in altu prejuru indepartatu, a cercatu feliu de feliu de nutre-mentu pentru albine, si tóte inzedaru.

Locher cunósce dóue felii de muced'a: *curabila*, si *incurabila*. Curabila o numesce candu unu stupu in starea normala, móre o parte ne'nsemnata din clocitur'a in sa ne acoperita, pre carea in sa albinele o lapeda afara,

*) Aci nu intielegemu pro stuparii romani, pentru-cà la noi s'a scrisu fòrte pucinu despre stuparitu.

pana a nu trece in putredine. Era candu, in stupu moru 25 procente din clocitur'a acoperita si ne acoperita, atunci albinele nu mai potu curati fagurii de cadavrele larvelor si nimfelor, acestia apoi trecu in putredine, se nasce veninulu de cadavru, din acestia resaru micrococii si atunci muced'a este incurabila. In astufeliu de stupu tote sunt infectate si nu este altu remediū spre vindecarea lui si a stupariei intregi decâtu alu cassá.

6. Dr. Zivanzsky presedintele reuniunei de stuparitu din Brün si profesorulu Mauritiu Beyer, diu: cumca candu intr'unu stupu móre numai prasil'a ne acoperita (larvele) atunci caus'a reului póte fi nutrementulu; prin mórtea larvelor se potu nasce apoi vegetabilele parasitice (micrococii) carii mai tardiu nimicescu si nimfele. Deórece insa s'a vedutu cumca in acelasi timp a moritu si larvele si nimfele, caus'a mortalitatii dara a potutu fi nutrementulu, pentru-cá nimfele nu se mai nutrescu din afara; mortalitatea repede dara n'a potutu fi alta decâtu lips'a de caldura receruta, — candu adeca dupa mai multe dile calde, urmédia pre neasceptate mai multe dile fórté reci, in care albinele spre a loru mantuintia pentru ca sè se póta incaldi reciproce se retragu in afundimea cosinitiei se strengu laolalta ca ghemulu, éra prasil'a resfirata din diosu de ele remane singura, in câteva óre recesce si móre in numeru fórté insemnatu, fia acoperita ori ne acoperita, pre care albinele dupa impregiurarile lor ne putendu-o lapeda afara, acést'a trece in putredine si de aci provine muced'a periculósa. Acést'a afirmatiune se vede a fi si dupa parerea nóstra mai démna de crediamentu si merita a se petrece cu atentiune.

7. In fine vine inca Schönfeld apicultoru in Tentschel cū asia deosebita parere despre muced'a, elu inca cunosce dóue feliori de muced'a si adeca: un'a curabila si alt'a incurabila, incátu despre cea curabila partinesce parerea lui Zivanzsky, incátu éra si despre muced'a incurabila se alatura lui Preusz. Dice cá esperintiele lui Ernberg, Pasteur, F. Moszler, Dorme, Daresté, Unger si Vyman, arata din destulu cumca in atmosfera preste totu si totódeun'a se misca nenumerate sementie de diatomacee, desmidie, bacillarie, vibrione, si branele, tote ca sementiuri de diferite vegetabile parasitice, dice cumca micrococii inca sunt vegetabile parasitice, si ca atari nimicescu numai prasil'a stupului in care se afla, éra prin aeru nu se potu nici elocá nici oculá prin alte medilóce in stupii vecini. Adeverulu insa este cumca din micrococi se produce ca sementia o farina fórté merunta si alba, carea abia se póte vedé prin microscopi, numai acést'a farinutia se póte apoi ventilá prin aeru si oculá si in alte cosinitie sanetóse.

Cei ce voru fi petrecandu in mediloculu poporului nostru romanescu vor fi aflu cumca la romanii nostri intre multe datini rele sunt multe si bune, relative la istoria naturala si economia, pre care ei le-au ereditu dela mosii stramosii lor si le susutienu si astadi fora ca se scie cá pentru ce le sustienu; ei diu cá asia s'au pomenitu cu ele si asia sciu cá e bine.

Asia vedem pre stuparii romani cá primavér'a cam pre timpulu dupa ss. 40 da mucenici cam candu incede a infori salc'a, ei reteza stupii din cosnitiele de rendu *) fara diferintia de calitate fagurilor fie aceia vechi si stricati, fie nuoi si tineri, totu un'a, ei retezarea o facu de dupa populatiunea albinelor, adeca pana acolo reteza fagurii, pana unde pricepu, cá fagurii remasi voru fi destulu de acoperiti cu albine.

Odinióra retezarea fagurilor a fostu preste totu recomandata (se intielege cá in cosnitiele cu faguri imobili)

*) se intielege cá cosnitiele Dzirzonano poporulu nostru nu le cunosce.

mai tardiu a datu peste multi contrari; unii stupari recomanda ratezarea fagurilor sub pretestu cá stupulu cu fagurii retezati, se indémna la mai multa lucrare, altii diu: cá fagurii de prisosu si ne acoperiti bine de albine prasescu multe molii; si éra altii partinescu ratezarea fagurilor vechi si stricati, si cei pentru clocitur'a de trenatori construiti fora privintia la proportiune intre albine si fagurii remasi.

Astadi intre cei mai probati stupari retezarea fagurilor a produsu precumu se vede a dóu'a certa fórté interesanta carea se continua cu multa spargere de capu, si nimica mai pucinu ca morbulu muced'a. Retezarea séu neretezarea fagurilor este sora de cruce cu morbulu muced'a, pentru cá ambele nu sunt destulu de chiarificate in stuparitu, pentru aceea am trecutu dela muced'a la retezarea stupilor pentru-cá in ambele de si s'a desvoltatu destula iscusintia, totusi adeverulu jace in midiloculu pareriloru.

Dr. Dzirzon recomanda ratezarea fagurilor pentru-cá prin aceea stupariulu casciga faguri reservi si pentru-cá albinele numai decâtu se punu la lucru si ca se-si întregesca fagurii taieti se asiadia pre marginea taieturei in form'a unui strugure si prin aceea se sustiene mai bine caldur'a receruta in partile superióre a faguriloru. Elu recomanda prenoirea fagurilor si pentru aceea pentru-cá plamad'a tenera din fagurii teneri este mai completa, ér din contra in fagurii vechi unde a mai fostu prasita clocitur'a, se scie cá fia care nimfa a lasatu dupa sine o pelcutia fórté fina, totusi in astufeliu de casuri mai multe pelcutie de clocitura facu celul'a mai mica, din care apoi si albinele cresc mai pitice.

Contele Stosch celu mai mare opositiunalu alu retezaturei fagurilor si prin urmare alui Dzirzon, nu recomanda ratezarea fagurilor in primavera pentru-cá spre producerea caldurei se póte margini spatiulu si fora ratesarea fagurilor, éra cascigarea fagurilor reservi mai potrivit o face prin roiu séu prin casarea rationala a stupiloru superflui; se vede cá Stosch intielege cosinitiele cu faguri mobili.

Dr. Zivanzky afla cá de órece s'a constatat cá albinele spre a produce 1 fontu de cera consuma 10—15 fontu de miere si poline, si cá pana ce albinele edifica 1 fontu de faguri trece atát'a timpu in cátu ar poté aduna celu pucinu 15—18 fontu miere, socotindu numai 25 fontu miere, a 30 cr. face sum'a de 7 fl. 50 cr. pana ce 1 fontu de ceara consta abia 80—90 cr. asia dara prin retezare resulta minimumu o dauna de 6 fl. 70 cr. v. a. dupa retezarea unui fontu de faguri, deci se alatura la parerea lui Stosch.

Resumandu acum tote parerile stupariloru de mai susu relative la muced'a si ratezarea fagurilor, cu permisiunea publicului stupariu romanescu voiu a-mi dá si eu modesta-mi parere firesce ca nunumai dupa cunoscentiele cascigate prin teori'a si pracs'a de pana acumu ci si dupa studierea usului stupariloru nostri romani.

Mai antaiu de tote facu diferintia in metodele dupa care manuamu stuparitul.

Vincentiu Schelegianu,
parochu si asesoru consistorialu.

(Va urmá.)

VARIETATI.

× Bisericele mari ale Europei. — Éta o notitia de numarul persónelor ce potu cuprinde bisericile mai vaste din Europa: St. Petru din Roma 54,000; catedral'a din Milanu (doma) 37,000; St. Paulu din Roma 25,000; Sta. Sofia din Constantinopole 23,000; Notre-Dame din Paris 21,000; Catedral'a din Pisa 13,000; St. Marcu din Venetia 7000. etc.

CONCURSU

2

† **Necrologu.** Credinciosii bisericeii noastre romane ortodoxe din comun'a Monereu cu dorere aduc la cunoscintia publica mórtea multu onoratului si iubitelui loru pastoriu sufletescu **Terentiu Curt'a**, intemplantu in 19. Ianuariu a. c. spre intristarea rudeniilor, amicilor si a fiilor lui sufletesci.

Inmormentarea s'a intemplantu in 21. Ianuariu a. c. la care au celebratu protopopii Constantinu Gurbanu si Andreiu Machi cu o asistintia cuvenita de 10. preoti.

Elu a fostu si la mórte modelu de preotu, carele legatur'a sufletesca o a pretiuitu mai multu de câtu cea trupesca a sangelui; dovéda: cá pe langa aceea, cá nu s'a senitatu de nemoteniei, — cas'a sa propria cu fondulu intravilanu o a testatu comunei bisericesci de casa parochiala, si inca a mai lasatu pe sém'a bisericeii una suta de florini bani gata.

Fia-i tierin'a usóra si memori'a in veci binecuvéntata.

Post'a Redactiunei.

Dlui Pavelu Labasianu in Szt. András. N'am potutu sel post'a Dtale, Déca insa banii de prenumeratiune ii-ai trimisu pentru Comuna si nu pentru Dta, atunci trebuiá se puni espresu cá, fói'a o prenumera Comun'a, cea ce noi n'am aflatu atinsu de felu, cáci pre avisulu postulu erá pusa numele Dtale, si alta nimicu. Din protocolu te amu stersu, insa numerii: 1, 2, 3, si 4, cari Dta ii-ai primitu si neabonatu — te rogamu a ni-ii restitui.

Dlui Ioanu Bircea in Voitek. Dóue esemplarie din „Statutul Organicu“ ti s'au spédatu. Este tristu lucru candu starea financiaria e atátu de critica. Binevoiesce insa datori'a din anulu trecut a ni o trimite, precum si numerii ce ii-ai primitu in anulu acest'a.

Dlui M. Rubinoviciu in Petrós'a. Esti indusu între prenumerantii noi. Articii si corespondintiele scientifice nu cadu in rubric'a publicatiuniloru tașabile.

On. Comitetu parochialu in Micalaca. Din anulu trecut sunteti in restantia cu 6 fl. v. a. pentru Scóla, sub care adresa, fói'a s'a spédatu regulatu si neintreceptu.

Rv. D. G. V. in S. N'avemu \$. in programu, de dupa care se potemu trimite fói'a gratis si oficiiloru protopresbitorale.

Dlui Paulu Fizesianu, preotu. Unde si cui se adresamu „Lumin'a“?

Concursu

3

pentru vacant'a statiune invetiatorésca din Mocirla, comitatulu Bihoru, protopresviteratulu Beeliului. —

Emolumintele sunt urmatóarele:

a.) in bani gat'a: 26 fl. v. a.

b.) in naturale: 13. cubule, diumetate gráu diumetate cucurudiu.

c.) dela 90. case cáte 1. portie de fenu.

d.) lemne pentru invetiatoriu, si scóla, 8. orgii.

e.) Cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune invetiatorésca, sunt poftiti a-si tramite recursurile sale instruite dupa recerintie la subscrisulu pana in 29. Ianuariu a. c. in care di si alegerea se va efeptu.

Datu in Beeliu in 6. Ianuariu, 1874.

In consensu cu comitetulu parochialu, Ioanu Capitanu inspectore.

Concursu

3

pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a gr. or. romana din comun'a Baratihazu se escria concursu pana in 2. Februaru 1874.

Emolumintele: in bani gat'a 84 fl. v. a. in pamentu 2 jugere aratura, 1/2 jugeru gradina, in naturale 50 meti grau, 50 funti sare, 84. funti clisa, 12 funti lumini, 2 orgii de lemne si 8 orgii de paie, cartiru liberu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si adresá recursurile sale proveidute cu testimoniu despre depunerea examenulu de calificatiune subscrisulu pana la terminulu susu fipsatu.

Timisior'a in 11. Ianuariu 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Nicolau Cosariu,
inspectoru cer. de scóle.

1) pentru vacant'a parochia din O. Apateu Protopresviteratulu Oradii-mari; alegerea va fi in 31. Ian. c. v. a. c.

Emolumentele sunt: Un'a sesiune de pamentu aratoriu, biru dela 120. de casi cáte o vica de bucate in graantiu, stólele indatinate, si cuartiru liberu. — Datu in O. Apateu, in 6. Ianuariu. st. v. a. c.

2) Pentru vacant'a parochia din Hidisielulu de susu, Protopresviteratulu Oradii-mari, alegerea va fi in 30. Ian. c. v. a. c.

Emolumintele sunt: un'a sesiune de pamentu aratoriu, biru cáte o vica de bucate in graantiu dela 140. de casi, stólele indatinate, si cuartiru liberu. — Datu in Hidisielulu de susu in 7. Ian. st. v. a. c.

3) Pentru vacant'a parochia din Calea-mare Protopresviteratulu Oradii-mari, alegerea va fi in 30. Ianuariu. st. v. 1874.

Emolumintele sunt: Pamentu aratoriu de 8. chibele de semanatura, biru cáte o vica de bucate in graantiu dela 120. de casi, stólele indatinate, si cuartiru liberu. — Datu in Calea-mare in 13. Ianuariu st. v. 1874. —

Doritorii de a recurge la aceste vacante parochii, au a-si tramite recursurile lor bine instruite dupa „Statutul Organicu“ adresate comitetulu parochialu, trimitiendule deadreptulu Protopresviterulu tractualu alu Oradii-mari — pana in 29. Ian. st. v.

Datu in Oradea-mare, 13. Ianuarie 1874.

Comitetele parochiale.

In contielegere cu Protopresviterulu tractualu alu Oradii-mari.

Simeonu Bica.

Protopres. Oradii-mari.

Concursu

3

pentru urmatóarele statiuni invetiatoresci:

1. Foneu, cu salariulu anualu. 24. fl. 12 cubule de bucate, 4 jugere de pamentu, 4 orgii de lemne, dela tóta cas'a 1 portia de fenu, cuartiru si venitul din cantoratu.

2. Tinc'a, cu salariulu anualu 40 fl. 10 cubule de bucate, 10 lantiuri de pamentu aratoriu, cuartiru si venitul din cantoratu.

Competintii au a-si tramite recursele bine instruite si adresate comitetulu parochialu la subscrisulu, pana in 26. Ianuariu st. v. a. c. candu se va tiené si alegerea.

Rippa (p. u. Tenke) 13 Ianuariu 1874.

Din increderea comitetelor parochiali, Nicolau Boitiu. inspectoru. scól.

Edictu.

2

Raveic'a Bince nascuta in *Rabagani* — carea inainte de acést'a cu 1 1/2. anu si-a parasitu pe legiuitulu seu sociu *Teodoru Popa* din *Rabagani* — fara a se sci unde se afla — prin acést'a e provocata: ca pana la finea lui Aprilie v. 1874. se se presentie naintea Scaunulu Protopopescu alu Papmezeulu caci la din contra — caus'a divortiala radicata de catra amintitulu ei sociu, si in absintia ei se va decide in sensulu canóneloru santei nostre bisereci.

Datu din Siedinti'a Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Papmezeulu tienuta in *Rabagani* la 7. Decemvre v. 1873.

Elia Moga,
protopresbiterulu Papmezeulu presiedinte.

Ioanu Corbutiu,
notariu.

Concursu

3

se deschide pentru statiunea invetiatorésca Confesiunala din Comun'a Cavn'a, Comitatulu Aradului, cu terminu de alegere pe 27 Ianuarie 1874 st. v.

De acestu postu sunt legate urmatóarele emoluminte:

1. 84. fl. salariu anualu

2. 10 sinice de bucate

3. 10 orgii de lemne

4. Cuartiru cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si sus-terne recursurile lor catra Comitetulu parochialu, subscrisulu Inspectoru pana in 25 Ianuariu 1874 st. v.

In Cavn'a la 10 Ianuariu 1874

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: Ioanu Ardeleanu inspectoru scól.